EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 27.11.2025
COM(2025) 738 final

2025/0380 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse otsust (EL) 2015/1814 hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite turustabiilsusreservi osas

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Direktiiviga (EL) 2023/959[1] muudeti otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega loodi hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS2) turustabiilsusreserv. Turustabiilsusreservi eesmärk on vähendada pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatuse riski, mis on seotud HKS2 kasutuselevõtuga, ning muuta see süsteem turušokkidele vastupidavamaks. Turu stabiilsus on oluline, et HKS2 saaks toimida nõuetekohaselt ja saavutaks oma eesmärgid – pakkuda majanduslikke stiimuleid heitkoguste vähendamiseks kõigis asjaomase süsteemiga hõlmatud sektorites, vältides samas liigset mõju hindadele.

Otsusega (EL) 2015/1814 on komisjonile tehtud ülesandeks pidevalt jälgida turustabiilsusreservi toimimist ja tagada, et reserv täidaks jätkuvalt oma eesmärki. Vajaduse korral peaks komisjon selle jälgimise põhjal esitama ettepaneku, et parandada heitkogustega kauplemise tõhusust, haldamist ja praktilist kohaldamist asjaomastes sektorites.

Alates HKS2 jõustumisest 2023. aasta juunis on mitu arengusuundumust andnud täiendavat teavet selle kohta, millised võiksid eelduste kohaselt olla HKS2 turu likviidsus, hinnatasemed ja volatiilsus tulevikus. Nende arengusuundumuste hulka kuuluvad näiteks komisjoni ja liikmesriikide ametiasutuste kogemused HKS2 rakendamisel, heitkogustega seotud seire ja aruandluse kasutuselevõtt, mitmesugused tulevasi HKS2 lubatud heitkoguse ühiku (edaspidi „LHÜ“) hindu käsitlevad prognoosid ning nõudlusega seotud turunäitajate prognoosimise keerukus. Kõnealused suundumused aitavad mõista ka alustegureid, mis eeldatavasti mõjutavad turu stabiilsust ja pikaajalist prognoositavust. Asjaomaste tegurite hulka kuulub muu hulgas see, kui kiiresti suudavad liikmesriigid rakendada 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamisega seotud täiendavad poliitikasuundasid ja meetmeid, ning 31. detsembriks 2030 reservist vabastamata LHÜde kehtetuks tunnistamine, mis suurendab ebakindlust turustabiilsusreservi pikaajalise sekkumissuutlikkuse suhtes.

Lisaks saavutas nõukogu 5. novembril 2025 Euroopa kliimamäärust käsitlevas üldises lähenemisviisis kokkuleppe, millega lisati säte HKS2 kohaldamise edasilükkamise kohta ühe aasta võrra 2028. aastani. Euroopa Parlament võttis 13. novembril 2025 vastu sarnase seisukoha HKS2 edasilükkamise kohta ühe aasta võrra. Lisaks kinnitas komisjon oma kavatsust esitada 2025. aasta lõpuks ettepanekud HKS2 rakendusraamistiku meetmete kohta, järgides valdava enamuse liikmesriikide ja paljude Euroopa Parlamendi liikmete ettepanekuid muuta investeeringute tegemine enne HKS2 kasutuselevõttu sujuvamaks ja kiiremaks. Käesolev ettepanek on osa väljakuulutatud meetmetest.

Käesoleva ettepanekuga kohandatakse HKS2 turustabiilsusreservi teatavaid parameetreid ajakohastatud turuteabe ning enamiku liikmesriikide ja sidusrühmade poolt esitatud taotluste alusel, et suurendada pakkumise ja nõudluse tasakaalu likviidsust ning parandada esialgsete hinnatasemete prognoositavust, ilma et see mõjutaks turustabiilsusreservi üldist ülesehitust.

[1] ELT L 130, 16.5.2023, lk 134–202.

Sihipärased muudatused aitavad turul nõuetekohaselt, sujuvalt ja tõhusalt toimima hakata ning määrata reguleeritud üksuste jaoks kindlaks hinnatrajektoori, et riiklikud ametiasutused ja kütusetarbijad saaksid asjakohaseid toetus- ja kompensatsioonimeetmeid rakendades teha optimaalseid ettevalmistusi. Ühtlasi tutvub komisjon korrapäraselt turuteabega ja avaldab selle, et tarbijad ja sidusrühmad saaksid turutingimustest selge ülevaate.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

HKS2 turustabiilsusreserv on vahend, millega tagatakse HKS2 LHÜde turu stabiilsus. Peamine vahend HKS2 turustabiilsusreservi kooskõla tagamiseks muude ELi tegevuspõhimõtetega on tagada HKS2 järjepidevus liidu muude tegevuspõhimõtetega. Käesoleva ettepanekuga muudetakse sihipäraselt üksnes HKS2 turustabiilsusreservi parameetreid, ilma et see mõjutaks turustabiilsusreservi üldist ülesehitust; käesoleval ettepanekul puudub ka otsene mõju muudele liidu tegevuspõhimõtetele.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Kooskõla muude ELi tegevuspõhimõtetega on tagatud kooskõla kaudu 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärkide saavutamiseks kehtestatud õigusraamistikuga. Seda on koos paketi „Eesmärk 55“ ülejäänud osadega hinnatud 10. mai 2023. aasta direktiivile (EL) 2023/959 (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsust (EL) 2015/1814) lisatud mõjuhinnangus. See hõlmab ka mõjuhinnanguid, mis on seotud jõupingutuste jagamist käsitleva määrusega, maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse määrusega, sõiduautode ja kaubikute süsinikuheite normidega, taastuvenergia direktiiviga, energiatõhususe direktiiviga ja hoonete energiatõhususe direktiiviga. HKS2 turustabiilsusreservi kavandatud muutmine kajastab nendest olulistest täiendavatest poliitikameetmetest tulenevaid muudatusi nõudluses.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 192 lõige 1. Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 191 ja artikli 192 lõikele 1 peab Euroopa Liit aitama saavutada mitmeid eesmärke, sealhulgas keskkonna säilitamine, kaitsmine ja selle kvaliteedi parandamine ning meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, selleks et tegelda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega ja eelkõige võidelda kliimamuutuste vastu. ELi HKS aitab võidelda kliimamuutuste vastu. Turustabiilsusreserv kui ELi HKSi direktiiviga kehtestatud LHÜde turu stabiilsuse tagamise vahend on ELi HKSi toimimises tähtsal kohal.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Kliimamuutused on piiriülene probleem. Piiriüleste probleemide korral võib ELi koordineeritud tegevus täiendada ja tugevdada riiklikke ja kohalikke meetmeid tõhusamalt, kui seda suudaksid saavutada liikmesriikide koordineerimata meetmed. Tegevuse koordineerimine ELi tasandil suurendab kliimameetmete tõhusust.

Seetõttu ei suuda liikmesriigid ühepoolselt tegutsedes piisavalt saavutada ELi HKSi eesmärke, mis toimivad kogu ELi hõlmava süsteemina täielikult ühtlustatud viisil. Süsteemi ulatust ja mõju silmas pidades on neid eesmärke parem saavutada ELi tasandil. Kuna turustabiilsusreserv on üks ELi HKSi direktiiviga kehtestatud HKS2 LHÜde turu stabiilsuse tagamise vahenditest, ei ole selle eesmärki võimalik piisavalt saavutada ka liikmesriikide koordineerimata meetmetega.

Otsus (EL) 2015/1814 on olemasolev ELi meede kliimamuutuste vastu võitlemise valdkonnas. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega ei ole selle muutmist (kuna see on käesoleva ettepaneku osa) võimalik saavutada riiklikul või kohalikul tasandil, vaid selleks on vaja võtta meetmeid ELi tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, sest see ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada ELi 2030. aasta kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärk kulutõhusal viisil, tagades samal ajal ELi HKSi direktiiviga kehtestatud HKS2 LHÜde turu nõuetekohase toimimise.

- **Vahendi valik**

Otsus on asjakohane vahend turustabiilsusreservi loomist käsitleva otsuse muutmiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Käesolevas ettepanekus võetakse arvesse kogemusi, mis on saadud ELi HKSi direktiivi rakendamisel maanteetranspordi, hoonete ja muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemi suhtes alates selle jõustumisest 2023. aasta juunis. ELi HKSi ja turustabiilsusreservi 2021. aasta läbivaatamist käsitlevas mõjuhinnangus rõhutatakse, et HKS2 LHÜ hind sõltub nende sektorite süsinikuheite vähendamist toetavate täiendavate poliitikasuundade ja meetmete rakendamisest. Komisjoni poolt 2025. aastal riiklikele energia- ja kliimakavadele antud hinnang annab tunnistust märkimisväärsetest edusammudest, mida on tehtud liikmesriikide täiendavate poliitikasuundade ja meetmete rakendamisel 2030. aasta energia- ning kliimaeesmärkide saavutamise raames. Samuti on selles välja toodud maanteetranspordisektori ja ehitussektori allesjäänud puudused, mis tuleb asjaomaste eesmärkide täitmiseks kõrvaldada.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepanekuga nähakse ette HKS2 turustabiilsusreservi parameetrite sihipärane muutmine, et parandada selle toimimist HKS2 LHÜde turu käivitumise hetkeks. Ettepanek tugineb ELi HKSi ja turustabiilsusreservi 2021. aasta läbivaatamise käigus sidusrühmadega peetud konsultatsioonile ja selle tulemusel enamikult liikmesriikidelt saadud asjakohasele tagasisidele ning riiklike pädevate asutuste ja sidusrühmadega HKS2 rakendamise üle peetud korrapärastele aruteludele HKS2 toimimise ja tõhususe parandamisega seotud küsimustes. HKS2 lühiajaliste ja pikaajaliste hinnaprognooside suhtes kohaldatavad täiendavad poliitikasuunad ja meetmed on loonud tulevaste HKS2 LHÜ hindade suhtes erinevaid ootusi. Enamik liikmesriike väljendas muret seoses ebakindlusega HKS2 LHÜde esialgse hinnataseme suhtes ja see muudab nende sektorite süsinikuheite vähendamiseks vajalike täiendavate poliitikameetmete ja toetusmeetmete ettevalmistamise keerukamaks.

Selleks et tagada HKS2 süsteemi toimimise terviklikkus ja prognoositavus, peaksid turustabiilsusreservi sihipärased muudatused jõustuma kiiresti. Ettepanekut mõjutavad ka täiendavad ajapiirangud, kuna see on seotud komisjoni 17. oktoobri 2023. aasta delegeeritud määruses (EL) 2023/2830 (lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta) tehtavate muudatustega. Selle järgi alustatakse LHÜde enampakkumist 2026. aasta teises pooles, mistõttu käesolev ettepanek peaks jõustuma HKS2 LHÜde turu avamise ajaks.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Eespool loetletud asjaolude ja ajakava põhjal on komisjon kogunud liikmesriikidelt ja sidusrühmadelt tagasisidet, et võtta vastu parimad meetmed, mille abil saavutada ettepaneku eesmärgid parandada HKS2 LHÜde turu likviidsust, stabiilsust ja prognoositavust.

- **Mõjuhinnang**

Kuigi käesoleva ettepaneku kohta eraldi mõjuhinnangut ei tehtud, aitavad mitmed direktiivile (EL) 2023/959 (millega kehtestati HKS2 turustabiilsusreserv) lisatud mõjuhinnangu elemendid hinnata käesolevas ettepanekus turustabiilsusreservi parameetrite suhtes tehtud sihipäraseid muudatusi.

Komisjonile tehakse otsuse (EL) 2015/1814 alusel ülesandeks pidevalt jälgida reservi toimimist ja teha vajaduse korral ettepanek selle läbivaatamiseks, et parandada järelevalve tulemuste põhjal reservi toimimise tõhusust, haldamist ja praktilist kohaldamist.

Komisjoni 2021. aasta ettepanekule lisatud mõjuhinnangus juba juhiti tähelepanu HKS2 turustabiilsusreservi esialgsete parameetrite kehtestamise keerukusele ja tunnistati, et sellega seoses tuleks neid parameetreid hilisemas etapis täiustada. Lisaks tekitavad probleeme sidusrühmade eri ootused ETS2 hinna suhtes, mis on tingitud sellest, et täiendavate poliitikasuundade ja meetmete tõlgendamiseks kasutatakse mitmesuguseid viise.

Ettepanekuga nähakse ette HKS2 turustabiilsusreservi parameetrite sihipärane muutmine ilma turustabiilsusreservi üldist ülesehitust muutmata, et süsteemi ajakohastatud teabe põhjal enne selle täies mahus toimimahakkamist veelgi tõhustada.

- **Põhiõigused**

Ettepanekuga austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtteid[2]. See aitab eelkõige saavutada eesmärki tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse kooskõlas harta artiklis 37 sätestatud kestliku arengu põhimõttega.

4. MÕJU EELARVELE

HKS2 toob liikmesriikide eelarvetesse märkimisväärset tulu, mida tuleb kasutada sotsiaalse õiglusega seotud küsimuste lahendamiseks. Suurem osa enampakkumistuludest läheb liikmesriikidele ja ettepanek võib liikmesriikide eelarveid kaudselt mõjutada eelkõige selle seose tõttu. Turu likviidsuse kasv võib suurendada liikmesriikide enampakkumistulusid. Samas peaks seda eeldatavasti kompenseerima turu likviidsuse suurenemise tõttu hinnale avalduv mõju. Ühtlasi muudab ettepanek seoses hinnavolatiilsuse vähenemisega hindade pikaajalise prognoosimise liikmesriikide jaoks lihtsamaks.

Käesoleva ettepaneku rakendamine ei eelda komisjoni suutlikkuse suurendamist, nagu on märgitud ka lisatud finants- ja digiselgituses.

[2] ELT C 326, 26.10.2012, lk 391.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ettepanekuga nähakse ette muuta sihipäraselt HKS2 turustabiilsusreservi parameetreid, et parandada reservi toimimist enne HKS2 LHÜde turu avamist, ilma et see mõjutakse reservi üldist ülesehitust. Ettepanek tugineb 2021. aasta ELi HKSi ja turustabiilsusreservi läbivaatamist käsitleva mõjuhinnangu järeldustele ning selles on arvesse võetud nii enamikult liikmesriikidelt kui ka muudelt sidusrühmadelt saadud tagasisidet.

Lisaks otsuse (EL) 2015/1814 kavandatud muudatustele **märgib komisjon seoses direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30h kohaldamisega järgmist**:

„Selleks et suurendada Euroopa CO_2 turu prognoositavust ja kindlust hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite jaoks, leiab komisjon, et kui pärast kuue kuu möödumist on direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30h lõikes 2 osutatud tingimus taas täidetud, tuleks artikli 30h lõige 6 jätta vastavalt lõikes 7 sätestatud menetlustele kohaldamata.“

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepanek sisaldab kolme meedet turu likviidsuse parandamiseks, et suurendada turu prognoositavust, vähendada volatiilsust ja täiendavalt käsitleda ülemäärast hinnatõusu.

- Selleks et parandada turu pikaajalist likviidsust ja prognoositavust, jäetakse artikli 1 lõikega 1 välja teine lause, mis käsitleb selliste LHÜde kehtetuks tunnistamist, mida ei ole 31. detsembriks 2030 reservist vabastatud. Praegu on turustabiilsusreservis hoitavad esialgsed 600 miljonit LHÜd kehtivad vaid kuni 31. detsembrini 2030 ning pärast seda kuupäeva reservist vabastamata jäänud LHÜd enam ei kehti. Selle klausli väljajätmine aitab parandada turu prognoositavust ning finantsjuhtimises osalejate ja turuosaliste usaldust, mis aitab suurendada aja jooksul hindade stabiilsust.
- Artikli 1 lõikega 3 muudetakse LHÜde väljastamise määra mehhanismi, et võimaldada LHÜsid varasemast rohkemate etappide abil ja reageerimisvõimelisemalt vabastada. Muudatusega tehakse ettepanek LHÜde väljastamise kohta turustabiilsusreservist, kui ringluses olevate LHÜde koguarv jääb vahemikku 210–260 miljonit. Sel juhul väljastatakse 100 miljonit LHÜd, millest lahutatakse kahekordne erinevus ringluses olevate LHÜde koguarvu ja 210 miljoni suuruse künnise vahel. Ettepanekus käsitletakse nn künniseefekti, mis avalduks siis, kui ringluses olevate LHÜde koguarv on väga lähedal alumisele künnisele, milleni jõudmine tingib turustabiilsusreservist pärit LHÜde väljastamise turule. Sel juhul võib ühestainsast ringluses olevast LHÜst sõltuda, kas LHÜsid väljastatakse või mitte, olenevalt sellest, kas ringluses olevate LHÜde koguarv on künnisväärtusest suurem või väiksem. Ebakindlus selle osas, kas see juhtub või mitte, võib põhjustada turul hinnavolatiilsuse riski. Käesolev muudatusettepanek aitab vältida pakkumiste ootamatuid ja järske kõikumisi turul ning vähendada hinnavolatiilsust, mis võimaldab suurendada turu stabiilsust ja anda HKS2 LHÜde turul stabiilseid hinnasignaale.
- Artikli 1 lõikega 4 lisatakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30h lõikes 2 sätestatud ülemäärase hinnakontrolli mehhanismi alusel jaotatavate LHÜde arvule 20 miljonit LHÜd hõlmav lisamehhanism. Eesmärk on veelgi parandada selle mehhanismi reageerimisvõimet põhjendamatute hinnakõikumiste suhtes ja suurendada turu prognoositavust. Direktiiviga 2003/87/EÜ on ette nähtud mehhanism, millega tagatakse HKS2 kohaldamise esimestel aastatel hinnastabiilsus, vabastades

turustabiilsusreservist 20 miljonit LHÜd, kui CO_2 hind ületab 45 eurot tonni kohta. Vastavalt artikli 30h lõikele 7 võib seda meedet kohaldada kaks korda 12 kuu jooksul. Käesoleva muudatusettepanekuga tugevdatakse läbimõeldult kõnealust mehhanismi, võimaldades vabastada reservist rohkem LHÜsid, et veelgi suurendada turu usaldusväärsust, mis on süsinikuheite vähendamisega seotud investeeringute kavandamisel oluline.

2025/0380 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse otsust (EL) 2015/1814 hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite turustabiilsusreservi osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[1],

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust[2],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kliimakokkulepe“) jõustus 2016. aasta novembris. Pariisi kokkuleppe osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha pingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2015/1814[3] loodi turustabiilsusreserv, et vähendada pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatuse riski, mis on seotud heitkogustega kauplemise alustamisega hoonete, maanteetranspordi ja teatavates muudes sektorites, ning muuta see süsteem turušokkidele vastupidavamaks.

(3) Reservi eeldatava toimimise analüüs näitab hiljutist teavet arvesse võttes, et mõne parameetri sihipärased muudatused aitaksid parandada turu prognoositavust ja hinnamuutuse stabiilsust uue süsteemi kasutuselevõtu algusaastatel.

(4) Turu pikaajalise prognoositavuse suurendamiseks peaksid hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite reservi lisatud LHÜd, mida reservist ei vabastata, jääma kehtivaks ka pärast 31. detsembrit 2030.

(5) Kui ringluses olevate LHÜde koguarv langeb allapoole 260 miljoni LHÜ taset, aitaks LHÜde varasemast rohkem etappe hõlmav ja reageerimisvõimelisem vabastamine

[1] ELT C , , lk .
[2] ELT C , , lk .
[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1814, milles käsitletakse ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 264, 9.10.2015, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj).

veelgi parandada turu stabiilsust ja prognoositavust turuosaliste jaoks. Seepärast tuleks väljastamismehhanismi puhul arvesse võtta ringluses olevate LHÜde koguarvu erinevust ja madalamat künnist.

(6) Selleks et parandada asjaomase mehhanismi suutlikkust reageerida põhjendamatutele hinnakõikumistele ja suurendada turu prognoositavust, tuleks hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemi esimesel kolmel rakendamisaastal läbimõeldult tugevdada hinnastabiilsuse suurendamise mehhanismi. See võiks hõlmata varasemast suurema hulga LHÜde vabastamist turul. Kui asjaomast meedet kohaldatakse sama 12-kuulise ajavahemiku jooksul kaks korda, peaks ka täiendav vabastamine toimuma kaks korda.

(7) Otsust (EL) 2015/1814 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse (EL) 2015/1814 artiklit 1a muudetakse järgmiselt.

(1) Lõike 3 teine lause jäetakse välja.

(2) Lõike 4 teine lause asendatakse järgmisega: „Käesoleva artikli alusel asjaomasel aastal ringluses olevate LHÜde koguarv on kõnealuse peatüki kohaselt välja antud LHÜde kumulatiivne arv, millest on maha arvatud kõnealuse peatükiga hõlmatud tõendatud heitkoguste kumulatiivne kogus tonnides ajavahemikul 1. jaanuarist [2027] kuni sama aasta 31. detsembrini ning kõik kõnealuse peatükiga hõlmatud LHÜd, mis on direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõike 4 kohaselt kehtetuks tunnistatud.“

(3) Lõikele 5 lisatakse järgmine lõik: „Kui ringluses olevate LHÜde koguarv jääb mis tahes aastal vahemikku 210–260 miljonit, vabastatakse reservist täiendav kogus LHÜsid. Täiendava koguse arvutamisel võetakse aluseks 100 miljonit LHÜd, millest arvatakse maha kogus, mille leidmiseks lahutatakse ringluses olevate LHÜde arvust 210 miljonit ja korrutatakse saadud tulemus kahega. See täiendav kogus lisatakse liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate LHÜde kogusele alates sama aasta 1. septembrist.“

(4) Lõike 7 esimese ja teise lause vahele lisatakse järgmine lause: „Kui LHÜd vabastatakse reservist kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30h lõikega 2, lisatakse reservist vabastatavale kogusele veel 20 miljonit LHÜd.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

FINANTS- JA DIGISELGITUS

Sisukord

1. ETTEPANEKU TAUST 1
- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid 1
- Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega 2
- Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega 2

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS 2
- Õiguslik alus 2
- Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul) 2
- Proportsionaalsus 3
- Vahendi valik 3

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED 3
- Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll 3
- Konsulteerimine sidusrühmadega 3
- Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine 4
- Mõjuhinnang 4
- Põhiõigused 4

4. MÕJU EELARVELE 4

5. MUU TEAVE 5
- Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord 5
- Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus 5

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK 4

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus 4

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad 4

1.3. Eesmärgid 4

1.3.1. Üldeesmärgid 4

1.3.2. Erieesmärgid 4

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju 4

1.3.4. Tulemusnäitajad 4

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb 4

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused 5

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava 5

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva

punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. .. 5
1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid 5
1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega 5
1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang 5
1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus 6
1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id) 6
2. HALDUSMEETMED 7
2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid 7
2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id) 7
2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus 7
2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta 7
2.2.3. Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal) 7
2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed 7
3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU 8
3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub8
3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele 10
3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade 10
3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud 10
3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul) 11
3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade 13
3.2.3,1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud 13
3.2.4. Hinnanguline personalivajadus 13
3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest 13
3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade 14
3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga 14
3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus 14
3.3. Hinnanguline mõju tuludele 15
4. DIGIMÕÕDE 15
4.1. Diginõuded 15
4.2. Andmed 15

4.3. Digilahendused 15
4.4. Koostalitlusvõime hindamine 15
4.5. Digimõõtme rakendamist toetavad meetmed 15

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust (EL) 2015/1814 hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite turustabiilsusreservi toimimise osas.

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Kliimameetmed

Rubriik 3. Loodusvarad ja keskkond

Jaotis 9. Keskkond ja kliimameetmed

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Ettepaneku eesmärk on suurendada hoonete, maanteetranspordi ja teatavate muude sektorite turustabiilsusreservi tõhusust seoses pakkumise ja nõudluse tasakaaluga.

1.3.2. Erieesmärgid

Ettepanekuga nähakse ette sihipärased muudatused hoonete, maanteetranspordi ja muude sektorite turustabiilsusreservi parameetrites, et parandada selle tegevust ajaks, mil HKS2 toimib täielikult.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Ettepanekuga loodetakse parandada turu likviidsust, stabiilsust ja prognoositavust ajaks, mil HKS2 toimib täielikult.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Reservi eesmärk on tagada LHÜde pakkumise ja nõudluse struktuurne tasakaal turul.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

☐ uut meedet

☐ uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest[6]

✓olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

[6] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Sihipärased muudatused hoonete, maanteetranspordi ja muude sektorite turustabiilsusreservi parameetrites, et parandada selle tegevust ajaks, mil HKS2 toimib täielikult.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Hoonete, maanteetranspordi ja muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteem on kogu ELi hõlmav vahend.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Võttes arvesse 2030. aastaks seatud heitkoguste vähendamise eesmärki ja 2050. aastaks seatud kliimaneutraalsuse eesmärki, on vaja tugevamaid ELi meetmeid, et muu hulgas tagada tõhusam, paremini toimiv ja vastupidavam süsinikuturg.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

Ettepaneku eesmärk on täiendada olemasolevat poliitikaraamistikku. See on kooskõlas 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistikuga.

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

–

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

☐ **Piiratud kestusega**

– ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA

– ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

✓**Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)

✓**Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ✓ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;

– ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;

– ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

Märkused

Praegune meeskond haldab algatust ka edaspidi. Lisapersonali ei ole vaja.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Ettepanek põhineb Euroopa kliimamäärusel ja komisjon peab tegema samasuguseid hindamisi, nagu juba tehakse. Euroopa kliimamäärus põhineb energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitleva määrusega kasvuhoonegaaside heite ja muu kliimateabe jaoks loodud kindlal läbipaistvusraamistikul ning sellega ei nähta liikmesriikidele ette täiendavaid aruandlusvooge.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Ei kohaldata. Ettepanekuga ei rakendata rahastamisprogrammi, vaid kavandatakse pikaajaline poliitika. Eelarve täitmise viis, rahastuse rakendamise mehhanismid, maksete tegemise kord ja veamääradega seotud kontrollistrateegia ei ole asjakohased.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Vastavalt ELi HKSi direktiivile hindab komisjon korrapäraselt edusamme ning võib esitada soovitusi ja lisameetmeid.

2.2.3. Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)

Algatusega ei kaasne uusi olulisi kontrolle/riske, mida olemasolev sisekontrolliraamistik ei kataks. Ei ole kavandatud erimeetmeid peale finantsmääruse kohaldamise.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Ei ole kavandatud erimeetmeid peale finantsmääruse kohaldamise.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata[7]	EFTA riigid[8]	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid[9]	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
3	09.02.03.00	Liigendatud	JAH	JAH	EI	JAH
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigen	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

7 Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

8 EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

9 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

		damata				

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

– ✓ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist

– ☐ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	

DG: <…….>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	**Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU**
			2024	**2025**	**2026**	**2027**	
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					**0,000**
	Maksed	(2a)					**0,000**
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					**0,000**
	Maksed	(2b)					**0,000**
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud							
Eelarverida		(3)					**0,000**
DG <…….> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
	Maksed	= 2a + 2b + 3	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
	Maksed	= 2a + 2b + 3	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	**Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU**
	2024	**2025**	**2026**	**2027**	

Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
RUBRIIGI <….> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Mitmeaastase finantsraamistiku	Maksed	= 5 + 6	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid ⇩			Aasta **2024**		Aasta **2025**		Aasta **2026**		Aasta **2027**		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						**KOKKU**	
	VÄLJUNDID																	
	Väljundi liik[10]	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1[11]…																		
- Väljund																		
- Väljund																		
- Väljund																		

[10] Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

[11] Vastavalt punktile 1.3.2 „Erieesmärgid“.

Erieesmärk nr 1 kokku																
ERIEESMÄRK nr 2 ...																
- Väljund																
Erieesmärk nr 2 kokku																
KOKKU																

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

– ✓ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist

– ☐ Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	2021–2027 KOKKU
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
RUBRIIK 7 kokku	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
KOKKU	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

– ✓ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist

– ☐ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

HEAKSKIIDETUD EELARVE		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)		0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)		0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)		0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)		0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)					
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)		0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)		0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	- peakorteris	0	0	0	0
	- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7		0	0	0	0

Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0
KOKKU	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarvereal.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta **2024**	Aasta **2025**	Aasta **2026**	Aasta **2027**	**Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU**
RUBRIIK 7					
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
RUBRIIK 7 kokku	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Poliitikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
KOKKU	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

– ✓ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu

Lisavahendeid ei ole vaja. Praegune meeskond haldab algatust ka edaspidi.

– ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihtotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu

– ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

– ✓ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta **2024**	Aasta **2025**	Aasta **2026**	Aasta **2027**	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ✓ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

  – ☐ omavahenditele

  – ☐ muudele tuludele

  – ☐ märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksval eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju[12]			
		Aasta **2024**	Aasta **2025**	Aasta **2026**	Aasta **2027**
Artikkel ….					

4. DIGIMÕÕDE

4.1. Diginõuded

Diginõuded puuduvad.

4.2. Andmed

Diginõudeid ei ole kindlaks tehtud.

4.3. Digilahendused

Diginõudeid ei ole kindlaks tehtud.

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Diginõudeid ei ole kindlaks tehtud.

4.5. Digimõõtme rakendamist toetavad meetmed

Diginõudeid ei ole kindlaks tehtud.

[12] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.